

lidmila
kábrtová

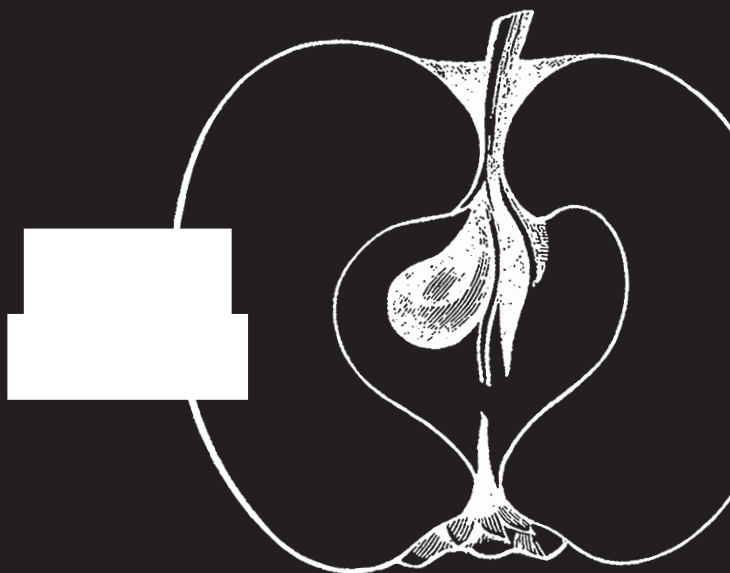
místa
ve tmě

host

lidmila kábrtová

brno 2018

**lidmila
kábrtová**

**místa
ve tmě**

**Kniha byla vydána za finančního přispění
Nadace Český literární fond**

N A D A C E

© Lidmila Kábrtová, 2018

© Host – vydavatelství, s. r. o., 2018

(elektronické vydání)

ISBN 978-80-7577-729-4 (Formát PDF)

ISBN 978-80-7577-730-0 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7577-731-7 (Formát MobiPocket)

„Co o mně pro účely téhle povídky
potřebujete vědět? Jak jsem stará? kolik
činí můj roční příjem? jakým autem
jezdím? Podívejte se na mě, tady jsem na
začátku, uprostřed i na konci zamilovaná
do někoho, koho nemůžu mít.“

Ali Smithová: *Jiné povídky a jiné povídky*

mým blízkým

divoženka

Redaktorka, jež uváděla literární večer v čajovně na konci města, měla výrazně protáhlý obličej.

Ženské s kobylím ksichtem Magdalena nesnášela, právě jedna taková nádhra jí přebrala prvního kluka, a vůbec nezáleželo na tom, že se to stalo v tanečních před dvaceti lety, ty taneční pak stejně nedochodila, zato se místo defilé na prodloužené vyspala s Richardem, který se na krok sun krok vykašlal taky. Dlouhé šaty, jež byly nutností, se jí tenkrát kvůli zašmodrchanému šněrování na zádech nepodařilo sundat. S Richardovou pomocí proto zvedla jejich kolovou sukni vyztuženou dvěma obručemi a opatrně si ji přehodila přes hlavu, aby se sněhově bílý satén nepomačkal. Zdálky tak připomínala podivného živočicha, jehož horní polovina těla se proměnila v obří megafon.

Ten první sex měl jednu vadu. Kvůli obručím všitým do sukně se šaty nedaly ani na chvíli spustit přes obličej, takže se Magdalena nikdy nedozvěděla, jak vypadal Richard tam dole, pod trenýrkami, a jestli vůbec měl trenýrky nebo slipy. Jí samé by ten nulový

vizuální vjem ani nechyběl, zase tolik o podrobnosti nestála, přece jen Richarda znala necelé dvě hodiny. Jenže holky to všechno chtěly popsat, protože Magdalena byla ve třídě skoro první, která o to přišla. Sahnat v té době realistické zobrazení penisu bylo takřka nemožné, takže když se jí zeptaly, vybavily se jí jen ilustrace z jakési knihy, do níž ze zvědavosti nakoukla v antikvariátu.

„No, bylo to velký a pevný,“ vymáčkla ze sebe nejistě a doufala, že nebudou chtít slyšet podrobnosti, protože zrovna o tomhle se v knize nepsalo. Navíc by jen těžko mohla přiznat, že víc než samotný pohlavní úd, tedy jeho obrázky, ji v knize (zpětně ji odhadovala na učebnici anatomie) zaujala varlata. Ilustrace je předestřela v příčném řezu a Magdaleně připomínala lehce zdeformovaná kolečka pomeranče. *Varle, latinsky testis, je párová mužská pohlavní žláza, která je dlouhá čtyři až pět centimetrů a široká asi tři centimetry*, přečetla si tehdy. Líbil se jí i popis jednotlivých částí; názvy jako *lalůčky varlete, síť varlete, ocas nadvarlete a chámovod* jí připadly až nemístně zajímavé pro něco tak přízemního, jako je rozmnožovací ústrojí.

O penisu úspěšně fabulovala tři roky, až do svých devatenácti. Tehdy na chmelové brigádě narazila na Karla. Tričko a pracovní kalhoty problém neznamenaly, takže popis dotyčného mužského orgánu změnila ze smyšleného na konkrétní. Pak k němu v průběhu mnoha dalších let přidala neurčitý počet dalších exemplářů.

Magdalena neměla čajovny ráda. Dokonce by se dalo říct, že je nesnášela. V některých se musely sundávat boty, v jiných se sedělo na polštářích na zemi,

aspoň podle jejích zkušeností, a skoro vždycky někdo požádal o vodní dýmku a začal se s obsluhou zasvěceně dohadovat, jestli je lepší dát si tabák s příchutí červený meloun nebo mandarinka. Už to jí dokázalo zkazit náladu, protože kouření nesnášela ve všech podobách. Taky se snažila necítit odér linoucí se ze zutých bot a nezírat na díry v ponožkách, jejichž největší počet obvykle patřil suverénovi s vodní dýmkou. Ze všeho nejvíc ale Magdalena nenáviděla čajový lístek. I když nabídka zahrnovala i džusy nebo domácí limonádu, ponejvíce bezinkovou nebo zázvorovou, automaticky se předpokládalo, že návštěvníci zvolí některý ze široké nabídky čajů, protože od toho přece v čajovně jsou. *Pai Mu Tan*, *Shou Mei* nebo raději *Xu Ri Dong Seng*? Nic jí to neříkalo. Popravdě jí byl ukradený celý čajový obřad s alchymii jednotlivých nálevů; výchova postavená na zalití sáčku pigi čaje vroucí vodou a oslazení nápoje dvěma lžičkami cukru se jí navěky vtesala do hlavy jako hieroglyfy do kamenné destičky.

Petr ji uvítal hned mezi dveřmi čajovny a obřadně ji políbil na obě tváře.

Trochu se odtáhla.

Všiml si toho. „Nic za tím nehledej. Jen mám radost, žeš přišla.“

Usmála se, sama věděla, že trochu uměle. „Přece bych si nenechala ujít první kroky budoucího slavného spisovatele,“ zahihňala se, trochu dětinsky a trochu nervózně z toho, jak dlouho ho neviděla, a nechala se usadit na jeden z polštářů.

S nohama zkříženýma pod sebou v tureckém sedu se pokusila najít aspoň trochu přijatelnou polohu, i když věděla, že je to marné, že jí nohy stejně za chvíli

z dřevění a rozlezou se v nich virtuální mravenci. Proklínala se, že se nechala přemluvit.

I Petr patřil mezi milence. V určité fázi svého života spala s mnoha muži. Postupně, pochopitelně. Ta fáze už pominula.

Magdalena i teď, ve věku něco přes čtyřicítku, vypadala skvěle. Dobře padnoucejší džíny obkreslovaly oblá, ale štíhlá stehna, pas zůstal útlý a břicho, nikdy nevyklenuté těhotenstvím, si zachovávalo půvabnou plochost. Oválný obličej, posazený na vysokém krku, jí rámovaly rezavé vlasy, z jejichž barvy se nedalo poznat, zda je přirozená, tvář se zdála být takřka nepoznamenaná vráskami. A těch pár nedostatků, které měla, se snažila zastříť. Jak soudila podle zájmu mužů, celkem se jí to dařilo.

[...]

Její bývalým milencům přibývala břicha a ubývaly vlasy.

Dál se s nimi vídala. Občas si zavolali, jindy šlo o náhodná setkání. Někdy to byla společná káva, jindy oběd a ještě jindy návštěva u ní v bytě za účelem opravy ucpaného sifonu, výměny těsnění u vodovodní baterie nebo odvzdušnění radiátorů. Nikdy nic osobního.

Petra neviděla dlouho, možná víc než deset let. Jednak se odstěhoval, čímž zmizela pravděpodobnost náhodně se potkat při nákupech nebo cestě do práce, jednak ho vidět nechtěla.

„Jsi studená,“ řekl jí, když odcházel z jejího bytu a života. „STUDENÁ!“ zopakoval tehdy a zmizel.

Pfff! Ona a studená! Ona, na niž a na jejíž návštěvy sousedé pozdě v noci tloukli do společné zdi, dvakrát taky zavolali policii a pak ji prosili, aby se ztišila, že kvůli jejímu milostnému hluku nemůžou spát. Studená!

Po Petrovi zůstala na věšáku v koupelně košile značky George, velikost 16, špinavé zrcadlo se zaschlými vodními kapkami a na umyvadle zubní kartáček. Košili Magdalena vyprala a uložila do skříně, zrcadlo umyla vodou se saponátem, potom ho lehce přestříkla ironem a do blýskava vyleštila starými novinami. Kartáček nechala povalovat na umyvadle. Ležel tam ještě pár dalších let a vyhodila ho víceméně omylem. Žádný další už pak na umyvadle nepříbyl.

Proto ji udivilo, když před týdnem zavolal. Literární večer se čtením z jeho první knihy. Nedokázala ze sebe vymáčknout žádnou lež, obezličku, výmluvu, díky níž by vyklouzla, zalistovala diářem, zatvářila se do telefonu zkroušeně a pověděla něco jako *Promiň, jedu k našim na výročí svatby* nebo tak něco. Jen se nadechla a řekla, že přijde.

Teď seděla na zemi na polštáři a tuhle jí nohy. Objednala si čaj (čajovník vypadal trochu jako student za školou, flanelovou košili měl nahoře u krku rozepnutou, v rozhalence zahlédla zašlý stříbrný řetízek, mastné vlasy si ulízl do módní patky; na radu se ho nezeptala a naslepo ukázala prstem kamsi do kategorie zelených čajů) a začala si prohlížet tváře kolem sebe.

Petrův obličej byl prakticky stejný jako tehdy, aspoň co si pamatovala. Nos měl pořád velký a stále trochu přikloněný k levé straně obličeje, jako by se od doby,

kdy si ho přerazil při pádu ze stromu, nic nezměnilo, výrazné lícní kosti mu ještě víc vystoupily, i důlek v bradě tam byl, teď jen zčásti schovaný pod rašícími vousy. Vrásky nepočítala, bylo jasné, že jich má víc. Ale vlasy zatím tolik šedivé nemá, zamyslela se.

Všiml si, že ho Magdalena pozoruje, a usmál se.

Polekaně zamrkala a trhla hlavou směrem ke klukovi s tváří plnou nežitů a brýlemi s kostěnými obroučkami, aby bylo jasné, že zkoumá všechny místní podivíny. Klukovi bylo kolem dvaceti. Hipster, gymnazista, student některého z oborů humanitních věd? Vedle něj postával starší muž s bříškem a opíral se o zeď, velkou plátěnou tašku měl i teď zavěšenou přes rameno, popruh se už na krajích trochu třepil. Možná literární kritik nebo reportér z místního plátku. Obojí považovala za stejně reálné. Na polštáři vedle ní poposedával muž v saku, kolem krku kravatu, v ruce telefon a soustavně cosi vyťukával na displeji. Od prvního okamžiku ho zařadila do kategorie Petrových kolegů z práce. Poslední byla mladá žena, vlastně spíš dívka se zacuchanými dredy a delfínem vytetovaným na krku. Tu začlenit neuměla.

Magdalenina nervozita ze setkání pomíjela. S výjimkou Petra tu nikoho neznala a nikdo neznal ji. Nějak tu půlhodinu čtení s nohama v křeči, špatným frázováním a intonací (natolik si Petra pořád pamatovala) přežije, ve slušnosti se rozloučí, půjde domů, v předsíni si sundá boty a odkopne je k botníku, džíny a svetřík přehodí přes pohovku v obýváku a pak si jen tak v podprsence a kalhotkách lehne na postel a bude myslet na to, jaké to tenkrát s Petrem bylo. Nebo mohlo být. A pak vstane, vytáhne ze skříně košili George (jako

už mockrát předtím), položí si ji na prsa a překříženými rukama ji přitiskne k sobě... jako Petra, kdysi dávno.

Jenže pak se objevila ta redaktorka. Stála ve dveřích, usmívala se, Petr jí řekl *Ahoj, Viola* a taky ji políbil na obě tváře. Magdalena cítila, jak na tu ženu zírá, upřeně hledí na její protáhlý kobylí obličej, hypnotizuje očima tu povědomou dlouhou bradu, bylo jí trapně, trapně, trapně, ale nedokázala od ní odtrhnout pohled.

Redaktorka si významně odkašlala, tím se Magdalena probrala a přesunula oči na Petra. Osazenstvo čajovny se ztišilo, muž v kravatě vypnul mobil a vsunul ho do kapsy saka.

Redaktorka představila Petra, potom sebe. Vysvětlila, že půjde o společný večer, bude Petrovo čtení moderovat, ale také sama číst, protože i ona píše a právě připravuje svou čtvrtou knihu.

Třetí, nebo čtvrtou? Magdalena se přistihla, že neposlouchá a veškerou pozornost znovu soustředí jen na ten kobylí obličej. *Viola!* Její slova kolem ní prolétávala bezhlesně jako netopýři, ani závan vzduchu za sebou nezanechala, a jen podle pohybujících se úst mohla usoudit, že žena cosi říká.

„Škarpa u cesty se podobala ráně způsobené tupým nožem, zubatý řez procházel krajinou a rozlomil ji ve dví. Stébélka kostřavy a bojínku, jež se na obou stranách pohupovala v ranním čerstvém větru, se tímto úhlem pohledu stávala rozdílnými organismy, různými formami života tvarovanými po jinou dobu a utvářenými jinými vlivy.“ Redaktorka četla, otáčela stránku za stránkou, sem tam si naslinila prst, většinou ukazovák, bezděčně mezi něj a palec zachytila koneček

dlouhých, lehce vlnitých černých vlasů a spirálovitě si ten pramínek na ukazovák namotala. Pohyb její ruky byl ladný, přirozený a neskonale půvabný. Občas se při čtení na pár vteřin odmlčela, pohlédla do publika, pak se zas vrátila ke slovům.

Vypadá jako víla utkaná z mlh, éterická bludička, a ten dojem nedokáže pokazit ani ten protáhlý obličej, uvědomila si Magdalena bolestně. Polovina všech mužů světa by pro ni jela bojovat proti drakovi a ta zbylá část by se nechala vylákat jejím mihotavým světýlkem do mokřin a tam by bídne zhynula.

I Magdalenino tělo bylo štíhlé a pevné, ale nikdy se nezabavilo těžkopádnosti venkovských žen. Ačkoli mnoho generací jejích předků (o třech posledních to věděla určitě) žilo ve městě a stalo se úředníky či učiteli, genetický kód zemitých selek, z nichž její rod vzešel, se nedal oklamat. Její záda se klenula mohutněji, než bylo u žen zvykem, jako by stále očekávala zátež pytle plného brambor, ramena měla široká, paže zůstaly silné. Navíc chodila houpavou, těžkou chůzí rolníků, kteří kladou nohy na zem ze široka, hlučně a místo na celou plošku nohy došlapují hlavně na paty, aby si i v rozmoklém oraništi zachovali stabilitu. To všechno o sobě Magdalena věděla a dávno se nesnažila naučit se chodit jinak.

Violina křehkost ji zaskočila. Jak to, že na ni skoro zapomněla?

Viola stále ještě četla. Její hlas svědčil o hodinách fonetiky a hlasové výchovy, ale sem tam ji přesto zradil a ozvalo se nepatrné zakolísání, přerušování, zakončení otazníkem u věty, která otázkou nebyla. V ruce svírala štos papírů, rukopis příští knihy. Textem se umně

proplétaly neobvyklé metafory, slova se vršila v kaskádách, bubnovala v rytmech, vycizelované věty dokládaly existenci milionů už kdesi poskládaných písmen.

Magdalena měla zavřené oči. Nepochybovala, že kniha vyjde, i když podle jejího názoru postrádala jakýkoli děj, že se objeví v malém nákladu v nějakém menším nakladatelství, zaznamená pár kladných recenzí a chvíli se o ní bude mluvit.

Pronášená slova Magdaleně dávno uletěla, pod víčky se jí odvíjela smyčka jiného filmu. Jeho záběry znala, ale přitom teprve teď je viděla zaostřeně, v jasných konturách. Bylo to jako vložit do vývojky dávno exponovaný materiál a nechat chemickou reakci v halogenidu stříbra kouzlit obrazy, dívat se, jak ze světlocitlivé emulze vystupují obrysy jednotlivých postav, postupně se prokreslují detaily, krajka na šatech, ozdobná spona na kravatě, květina ve vlasech a nakonec se objeví i drobné stíny. Třeba takové, jaké byly v zadní části sálu.

Ten příběh Magdalena znala. Tedy jeho úvodní část. Ale nikdy nezůstala až do konce. Teď však pevně sevřela víčka, i když se celuloidová páska odvíjela čím dál zběsileji a vír, který kolem ní vznikal, ji vtahoval dovnitř. Jenže místo strachu přišlo opojení, připadala si, jako by vystrčila hlavu z okénka jedoucího vlaku. Nechala kolem sebe svištět vzduch a svistotu naslouchala. Vlasy se jí ve větru zacuchaly, propletly, zcuckovatěly, ale zároveň se ve slunci rozzářily rezavými ohýnky. Tahle tvář už patřila divožence; ale ještě pořád i Magdaleně. Film pod víčky se hnál zběsile dopředu a ona se hnala s ním a v něm. Věděla o tom nebezpečí. Věděla, že pokud tu hlavu nestáhne, už divoženkou

zůstane. Magdalena si stoupla na špičky a pak se z okna vyklonila víc, pak ještě víc a ještě víc a vlasy se jí divoce rozevlály.

Čtení pokračovalo, ale Magdalena se k Petrovu údivu náhle zvedla, natáhla si boty a kabát a vyběhla do tmy za venkovními dveřmi. Málem přitom srazila ženu, která se právě chystala vejít dovnitř do čajovny. Vykoktala cosi na omluvu a rozběhla se pryč. Zůstalo za ní jen zaskřípění špatně namazaných pantů a pár vloček těžkého sněhu, které lenivě vlétly do předsíně.

Domů to měla pár kroků, jen projít třemi ulicemi. Cestou ten příběh vypudí z hlavy. Spěchala, chodník pokryla souvislá vrstva sněhového poprašku. Boty jí podkluzovaly, občas tiše zaklela. Konečně před ní ze tmy vyrostly dveře domu. Uchopila kliku, stiskla ji a vpadla do známé chodby a bytu. Zatímco ze sebe rvala oblečení, pustila kohoutek ve vaně naplno. Za chvíli už ležela v horké vodě, teplo jí příjemně stoupalo tělem. Nadechla se, trochu pokrčila kolena, aby ve vaně získala víc prostoru, zavřela oči a ponořila hlavu pod hladinu. Dlouhé rezavé vlasy se rozeběhly kolem hlavy a vlály ve vodě podobné chvostu hořící komety.

Pod pevně stisknutými víčky se znovu rozběhl ten film. Večer teprve začínal a ona na sobě měla bílé saténové šaty s mohutnými obručemi v kolové sukni. Hudba už nějakou dobu hrála, ale na parketu bylo jen pár párů. Chvíli se nervózně rozhlížela, pak ho konečně zahlédla na protějším konci tanečního sálu. Hynek! Od první chvíle, co se na kurzu objevil, věděla, že ho chce. Že musí být její. Přišel pro ni jen jednou. Když na něj vyšla v řadě na mazurku. Sám chodil pro jiné

holky. To ale Magdaleně nevadilo. Stála po celé hodiny v přítmi vzadu v sále a pozorovala, jak se usmívá, kolikrát tančil se kterou dívkou, kam přesně jí položil ruku při polce nebo jak se k ní tiskl při tangu. Navzdory tomu všemu byl Hynek jen její. Dnes večer mu to chtěla říct, dnes, v těch překrásných bílých šatech s velikou kolovou sukní zpevněnou všitými obručemi. DNES, o prodloužené. Lepší příležitost si představit neuměla. A pak už to nebude jen platonický kluk, ale opravdový. První kluk.

Párů na parketu přibýlo, Magdalena se probojovávala dopředu jen pomalu. Dvojice vířily sálem, dívky v dlouhých honosných róbách, chlapci v tesilových oblecích. Ruce v bílých rukavičkách položené na rameni a v pase. Pot, šlapání si po špičkách, tiché mumlání nešťastníků odpočítávajících si rytmus, šoupání podrážek po parketové podlaze, odér piva a cigaret Sparta.

Magdalena už byla jen kousek od Hynka, když ji zahlédla. Černé, dlouhé, lehce vlnité vlasy, štíhlé, trochu vytrčené boky, hebké ruce, drobná ňadra rýsující se pod tmavozelenými šaty a především výrazný, podlouhlý obličej s nízko posazenou bradou, kterému s holkama říkaly kobyly.

Nikdy předtím ji tady neviděla. Ostatním se mohla zdát normální, tuctová, ale pro ni byla krásná. Tak krásná, že Magdalena ustrnula vprostřed parketu. Tanečníci do ní naráželi, ale ona viděla jen její jednoduché zelené šaty, jež ve srovnání s pastelovými róbami ostatních dívek připomínaly vltavin položený na haldě bezcenné trpytivé bižuterie. Obepínaly jí tělo, skrývaly i odhalovaly jeho něžné křivky, splývaly kolem boků a vlnily se podél lýtek.

Dívka se zastavila před Hynkem, cosi mu řekla a pak oba vstoupili na taneční parket. Rej tanečníků je pohltil a zavřel se nad nimi jako voda nad vhozeným oblázkem. Když se Magdalena o chvíli později pokoušela tu temnou zeleň najít, už tam nebyla. Prohledala zákoutí, chodby, i na pánské toalety nahlédla.

Nakonec se opila vínem. Když jí Richard zdvihl bělostné šaty a i s obručemi je společně přehodili přes hlavu, pod jejími pevně sevřenými víčky byla jen dívka s kobylím obličejem a drobným poprsím. Magdaleniny dotyky, polibky, něha, laskání a milostné steny, to všechno mělo patřit jí. Jen jí. Po ní její tělo žadonilo, žhnulo a volalo, po ní, namísto všech mužů, které kdy dostalo.

[...]

Koupel už vychladla. Ale Magdaleniny vlasy ve vodě pokojně splývaly dál.